

କବିତା-୨ : ରାଘବଙ୍କ ଲଙ୍କା ଯାତ୍ରାନୁକୂଳ

କବି- କବିସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ
ଶ୍ରେଣୀ - ଦଶମ
ପ୍ରଥମ ଦିନ

CHANGING YOUR TOMORROW

General Objectives - ସାଧାରଣ ଆର୍ତ୍ତନୂଷ୍ୟ :

ଲଙ୍କାର ରାବଣ ଦ୍ୱାରା ଅପହୃତା ସୀତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସମୁଦ୍ରରେ ସେତୁବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

Specific Objectives - ବିଶେଷ ଆର୍ତ୍ତନୂଷ୍ୟ :

୧. ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ଅଲଙ୍କାର ପ୍ରିୟତା । ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନ କୌଶଳ ଓ ସମାଜ ପ୍ରତି ନୀତିନିଷ୍ଠ ବାଉଁଶ ସହ ବ୍ୟାକରଣ ଗତ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ।
୨. ବ୍ୟାକରଣଗତ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ନୂତନ ଶବ୍ଦାବଳୀ ସଂପର୍କିତ ଜ୍ଞାନ ।

କ୍ରୀତ୍ୟାକରଣ

କଳାକାର ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ପିତାମହ

କଳାକାର ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

Buy online at www.sitikart.com

(Learning Outcome)

ରୀତିଯୁଗର ସାହିତ୍ୟରେ ପଦସଂଯୋଜନା ଏବଂ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରିୟତା ।
ସର୍ବଦା ଅଧର୍ମର ବିନାଶ ।

ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତିଭାବ ।

ରାମାୟଣର ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ଆଖ୍ୟାୟିକା ସଂପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ।

ରାମଙ୍କ ଚରିତ୍ରରୁ ସତ୍-ଚିତ୍-ଆନନ୍ଦର ମହନୀୟ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ।

ଇଶ୍ଵରାନୁଭୂତି ହିଁ ସକଳ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିଦର୍ଶନ ।

କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ହତାଶା ନୁହେଁ, ସାଧନା ଦରକାର ।

ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ।

ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପରିଣତି ସର୍ବଦା ମନ୍ଦ ।

ତପସ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ ହୁଏ ଓ ନମନୀୟତା ହିଁ ସିଦ୍ଧିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାର୍ଗ ।

ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା

ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ।

ଆତ୍ମଗର୍ବ କରିବା ନାହିଁ ।

ଜୀବନରେ ସବୁବେଳେ ସତ୍ୟର ଜୟ ହୋଇଥାଏ ।

କବିତାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ଲଙ୍କାର ରାଜା ଦଶାନନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅପହୃତା ସୀତାଙ୍କ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଘନ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବୁଲୁଥିଲାବେଳେ ଶ୍ରୀରାମ ଓ ଅନୁଜ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଆହତ ଜଟାୟୁକୁ ଭେଟିଲେ । ସତୀ ସୀତାଙ୍କୁ ଲଙ୍କାପତି ରାବଣ ଅପହରଣ କରି ପୁଷ୍ପକ ବିମାନରେ ଲଙ୍କାପୁରୀ ନେଇଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ସେମାନେ ତାହାଠାରୁ ଅବଗତ ହେଲେ । ଶ୍ରୀରାମ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ସହ ମିତ୍ରତା ସ୍ଥାପନ କରି କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାଳୀକୁ ବଧ କଲେ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମତେ କପିଶ୍ରେଷ୍ଠ ହନୁମାନ ଦୂତ ରୂପେ ସମୁଦ୍ର ଲଘ୍ନ କରି ରାବଣପୁରୀ ଲଙ୍କାଗଡ଼ରେ ମା' ଜାନକୀକୁ ଠାବ କଲେ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ରତ୍ନହାର ଆଣି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ମନରେ ଲଙ୍କାପୁରୀରେ ସୀତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କିତ ସନ୍ଦେହ ମୋଚନ କରାଇଲେ । ପରେ ପରେ ଲଙ୍କାପତି ରାବଣର ଅନୁଜ ବିଭୀଷଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କରି ତାଙ୍କର ଶରଣାପନ୍ନ ହେଲା ଏବଂ ଲଙ୍କାପୁରୀ ସଂପର୍କରେ ବହୁ ତଥ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇଲା । ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ସହ କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟାରାଜ ସୁଗ୍ରୀବ, କପିବର ହନୁମାନ, ବାଳୀପୁତ୍ର ଅଙ୍ଗଦ, ନଳ, ନୀଳଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ବାନର ସୈନ୍ୟ ଓ ଜାମ୍ବବାନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଭଲୁଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ଲଙ୍କାଭିଯାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।

ରାମାୟଣର ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ‘ଜଣା-ଅଜଣା’ ।

୧. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ କବି ସମ୍ରାଟ କିଏ ?

୨. ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲେଖାଯାଇଥିବା ପଦ୍ୟାତ୍ମକ ଶବ୍ଦକୋଷର ନାମ କ’ଣ ?

୩. ସେ କେଉଁ ଯୁଗର କବି ଥିଲେ ?

୪. କେଉଁ କାବ୍ୟଟି ରାମ କାବ୍ୟ ?

୫. ‘ବୈଦେହୀଣ ବିଳାସ’ କାବ୍ୟର କେଉଁ ଛାନ୍ଦରୁ ଆଲୋଚ୍ୟ କବିତା ଆନୀତ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଏବଂ କବି ପରିଚୟ

୧. ରୀତିଯୁଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ।

୨. କବିଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ କୃତି ।

ଲୀବଣ୍ୟବତୀ,

କୋଟିରୁହାଣ ସୁନ୍ଦରୀ,

ବୈଦେହୀଣ ବିଳାସ

୩. ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରିୟତା ।

କବିତା ଆବୃତ୍ତି ଶିକ୍ଷା

‘ବୈଦେହୀଣ ବିଳାସ’ କାବ୍ୟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା

ବୈଦେହୀ + ଈଶ = ବୈଦେହୀଣ

ବୈଦେହୀ – ସୀତା, ଈଶ – ପ୍ରଭୁ / ଅର୍ଥାତ୍ – ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଏହି ରାମକାବ୍ୟ ୫୨ ଛାନ୍ଦ ବିଶିଷ୍ଟ ।

୪୦ ଛାନ୍ଦରୁ ଆଲୋଚ୍ୟ କବିତା ଆନୀତ ।

“ବ” ଆଦ୍ୟ ନିୟମରେ ରଚିତ ।

ରାଗ = ଆଶାବରୀରେ ରଚିତ ।

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏବଂ କଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ଲିଖନ

ରାଜ୍ୟ – ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ବୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧ – ପାଣି ଫୋଟକା

ପ୍ରତିଶିକ୍ଷା-ସିନ୍ଧୁ – ସାଗର, ସମୁଦ୍ର, ମହୋଦଧି

ପର୍ବତ – ଗିରି, ଶୈଳ

ରୂପକର୍ମ :

ପଠିତାଂଶରୁ ୧୦ଟି MCQ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କବିତାଟିକୁ ମୁଖସ୍ଥ କର ।

THANKING YOU
ODM EDUCATIONAL GROUP

